

آزمون پایان ترم نوبت دوم	بسمل الله الرحمن الرحيم دیبرستان و مرکز پیش دانشگاهی پسرانه غیر دولتی باقرالعلوم (ع) آموزش و پژوهش منطقه ۲ تهران							 مرکز پیش دانشگاهی پسرانه باقرالعلوم	
	نام کلاس: چهارم انسانی	نام دبیر: آقای مقدم	نام و نام خانوادگی:			نام درس: جغرافیا			نمره به عدد:
	تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۱۲	زمان: ۶ دقیقه			نمره به عدد:	۹			نمره به حروف:
شماره:	امضاء:			امضاء:			امضاء:		

مقام معظم رهبری (مدخله العالی):

*جغرافیا یک جهان بینی صحیح است که متأسیات ماراجهان اطرافمان و یا این همه موجودات کوچک و بزرگ، جاندار و بی جان روشن می نماید *

۱	تفاوت میان مطالعه و بررسی در قلمرو علوم سیاسی و جغرافیای سیاسی را با مثال بنویسید؟	۱
۱	پاتوجه به پسخوراند مثبت یامنفی، تعادل در سیستم چگونه برقرار می شود؟	۲
۱	یک پژوهشگر در گام آخر پژوهش، چگونه به نتیجه گیری می پردازد؟	۳
۱	نقشه چگونه در توسعه و فراگیری دانش جغرافیا موثر بوده است؟	۴
۱	چگونه از رنگ آمیزی نقشه برای نمایش ارتفاعات استفاده می شود؟	۵
۱	از مهمترین کاربردهای رایانه در جغرافیا به چهارمورد اشاره کنید؟	۶
۰/۵	در پردازش آماری از کدام نرم افزارها استفاده می شود؟ (به دوموره اشاره کنید)؟	۷
۱	برای بررسی ویژگی نواحی شهری (از نظر قدرت تفکیک) تصویر کدام ماهواره بهتر است؟ چرا؟	۸
۱	تفاوت بین ماهواره های مخابراتی و سنجش از دور را بنویسید؟	۹
۱	از کاربردهای سنجش از دور در جغرافیا به چهارمورد اشاره کنید؟	۱۰
۱	به طور کلی به کارگیری رایانه ها برای تحلیل های مکانی جغرافیایی توسط جغرافیدانان، باعث چه تحولاتی شده است؟	۱۱
۱	چهار مرحله اصلی سیستم اطلاعات جغرافیایی را نام ببرید؟	۱۲
۱	کدام عوامل باعث شده اند که جغرافیدانان به طراحی سیستم رایانه ای اطلاعات پردازند؟	۱۳
۱	مدل های جغرافیایی چه فوایدی دارند؟	۱۴
۱	مدل فون تا ن را توضیح دهید؟	۱۵
۱	جغرافیدان به چه علت از مدل برای مطالعه استفاده می کنند؟	۱۶
۱	دانش جغرافیا چگونه می تواند در مدیریت محیط زیست نقش ایفا کند؟	۱۷
۱/۵	چرامی توان گفت که جغرافیا زیربنای برنامه ریزی ها است؟	۱۸
۱	به چه علت آمایش سرزمین در ایران ضروری است؟	۱۹
۱	چه عواملی عناصر مشترک جغرافیا و آمایش سرزمین را تشکیل می دهند و در آن هدف از آمایش سرزمین چیست؟	۲۰

«خداآندا به ما توفیق بندگی روزافزونت را عطا فرما»

پاسخنامه سوالات جغرافیای پیش دانشگاهی نوبت دوم خرداد ۱۳۹۵

- ۱- برای درک بهتر تفاوت میان قلمرو علوم سیاسی و جغرافیای سیاسی از مثال زیر استفاده می کنیم:
مفهوم «جنگ سرد» اصطلاحی است در حوزه‌ی علوم سیاسی که در نیمه‌ی دوم قرن بیست اختلافات سیاسی، اقتصادی و ایدئولوژیک دو بلوک غرب(آمریکا) و شرق(اتحاد جماهیر شوروی سابق) را در نظام دو قطبی جهان دربرمی‌گرفت، زمینه‌های پیدایش جنگ سرد، مفاهیم، روابط دیپلماتیک دو قطب آمریکا و شوروی و... در حوزه‌ی مطالعات علوم سیاسی قرار دارد. در این حوزه‌ها، نقشی از مکان دیده نمی‌شود. اما در جغرافیای سیاسی تأثیر جنگ سرد بر مکان‌های جغرافیایی همچون تشکیل دولت‌های جدید، تغییرات مرزی، واحدهای خودمختار، استقلال‌خواهی و جدایی طلبی، تنش‌های نزادی و موضوعاتی نظیر این مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد. انمره
- ۲- اگر یک سیستم به پسخوراند مثبت دچار شود، در حال از دست دادن تعادل خود است و به زودی از بین خواهد رفت و چنان‌چه دارای پسخوراند منفی باشد، به سمت تعادل در حرکت است و بقای آن تضمین می‌شود. انمره
- ۳- در پایان پژوهش، ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی در جهت تأیید یا رد فرضیه، یافته‌های پژوهش‌گر- که معمولاً مطالب جدیدی درمورد موضوع تحقیق است- ارائه می‌شوند.
همچنین سوالات آغازین جدیدی که براساس پژوهش به وجود آمده‌اند، مطرح شده و پیشنهادهایی برای بهبود وضعیت مورد مطالعه ارائه خواهد شد. انمره
- ۴- پیشرفت و تکامل علم تهیه‌ی نقشه(کارتوگرافی)، نه تنها در توسعه و فراگیری دانش جغرافیا مؤثر بوده است بلکه در کشورهای پیشرفته نقشه به عنوان بهترین وسیله برای برنامه‌ریزی‌های مورد نیاز فضاهای جغرافیایی در مقیاس‌های متفاوت مورد استفاده قرار می‌گیرد. انمره
- ۵- در برخی نقشه‌های ناهمواری (توبوگرافی) برای نمایش تغییرات ارتفاع از رنگ‌های گوناگون استفاده می‌کنند. از رنگ سبز برای نمایش زمین‌های پست مانند جلگه و دشت. از رنگ زرد برای مناطق کم ارتفاع و از رنگ قهوه‌ای و نارنجی برای نشان دادن مناطق بلند و بسیار بلند کوهستانی استفاده می‌شود. انمره
- ۶- ذکر چهارمورد :انمره
الف) نرم‌افزارهای آموزش جغرافیا
ب) کاربرد رایانه در پردازش داده‌های جغرافیایی
پ) جغرافیا در اینترنت
ت) کاربرد رایانه در طراحی و ساخت مدل‌های سه‌بعدی
ث) کاربرد رایانه در ترسیم نقشه و نقشه‌کشی جدید
ج) کاربرد رایانه در تقسیم و طبقه‌بندی تصاویر ماهواره‌ای (سنجد از دور)
چ) کاربرد رایانه در ایجاد سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS)
- ۷- Surfar و Spss و Excel و نمره ۵/۰
- ۸- هر ماهواره‌ای که اندازه‌ی پیکسل آن کوچک‌تر باشد بهتر است زیرا، قدرت تفکیک تصویر آن بیشتر و پدیده‌های کوچکتری در آن قابل مشاهده و بررسی است. انمره
- ۹- ماهواره‌های مخابراتی برای تقویت ارتباطات تلفنی و یا دریافت و پخش برنامه‌های تلویزیونی بین نقاط مختلف زمین به کار می‌روند، در حالی که ماهواره‌های سنجش از دور از پدیده‌های سطح زمین تصویربرداری می‌کنند تا نوع پدیده‌ها و نحوه‌ی بهره‌برداری از آن‌ها را مشخص کنند. انمره

۱۰- تهیه‌ی داده‌های قابل اعتماد - ارایه تصویری جامع از سطح زمین که می‌توان به کمک آن ارتباط بین پدیده‌ها را درک کرد - تهیه‌ی نقشه‌های پایه و موضوعی - تهیه‌ی مدل‌های دقیق سه‌بعدی از سطح زمین - امکان شناسایی و برقراری ارتباط بین پدیده‌ها و پردازش تصاویر ماهواره‌ای - بررسی وضعیت هوا و پیش‌بینی آن - ارزیابی و برآورد خسارت‌های واردہ بر اثر مخاطرات طبیعی. انمره

۱۱- باعث شده است: ۱ - سطح کارایی ارتفا یابد. ۲ - امکان دسترسی سریع به اطلاعات وجود داشته باشد. ۳ - ویرایش و تغییر مداوم و نیز به روز کردن اطلاعات ممکن باشد. ۴ - یافته‌های تحلیل مکانی به اشكال متنوع (نقشه‌ها و گزارش‌ها) منتشر شوند. انمره

۱۲- الف) منابع   ب) وروdi   ج) پردازش   د) خروجی انمره

۱۳- فراوانی و حجم زیاد اطلاعات مورد نیاز برای برنامه‌ریزی‌ها و محدودیت ذهن انسان برای پردازش و نتیجه‌گیری از آن‌ها و سرعت زیاد پردازش به وسیله رایانه‌ها. انمره

۱۴- در یک مدل جغرافیایی علاوه بر درک مفاهیم جغرافیایی به تجزیه و ترکیب مفاهیم نیز دست خواهیم یافت به علاوه توانایی برخی از مدل‌های جغرافیایی به حدی است که بدون استفاده از آنها نمی‌توان موضوع را درک کرد. گاهی نیز در محیط واقعی خط‌هایی وجود دارد که کار مطالعه را غیرممکن می‌سازد، مثلاً مطالعه‌ی آتشنشان‌ها یا بررسی کف اقیانوس‌ها. گاهی نیز امکان تکرار پدیده وجود ندارد، مانند پدیده‌ی کسوف یا زلزله، در این گونه موارد، مدل‌های جغرافیایی می‌توانند در فهم موضوعات کمک مؤثری کنند. انمره

۱۵- ساده‌ترین و معروف‌ترین مدل در جغرافیاست. این مدل با وجود آن‌که مدلی قدیمی است هنوز هم اعتبار زیادی دارد. فون تانن در این مدل رابطه‌ی بین فاصله از مرکز شهر، قیمت محصولات کشاورزی و کاربری‌های زمین را با دو ایر متعدد مرکز نشان داده است. در این مدل مکان‌بایی کشاورزی، اراضی زراعی نزدیک به مرکز شهر و بازار برای تولید کالاهای پرچجم و فاسد شدنی مانند سبزی، میوه، گوشت و لبنتی اختصاص داده می‌شود تا سریع‌تر به بازار مصرف برسد و هزینه‌های حمل و نقل نیز خیلی ارزان تمام می‌شوند ولی نواحی دورتر از مرکز شهری به طور وسیع و گسترده به گیاهان مرتتعی، تولید غلات تجاری و گله‌داری، اختصاص می‌یابد. در این مدل، زمین‌های کشاورزی نزدیک‌تر به مرکز شهر و بازار مصرف گران‌تر از اراضی دور دست می‌باشند. انمره

۱۶- سیستم‌های جغرافیایی هم پیچیده‌اند و هم متنوع. به همین علت درک روابط بین اجزای آن و پیش‌بینی رویدادهای احتمالی آنها در آینده به راحتی امکان‌پذیر نیست. موارد یاد شده و نظایر آن موجب شده که جغرافیدانان از مدل برای مطالعه‌ی این سیستم‌های دور از دسترس، استفاده کنند. انمره

۱۷- دانش جغرافیا به عنوان علم مطالعه‌ی رابطه‌ی متقابل انسان و محیط می‌تواند نقش محوری در مدیریت محیط داشته باشد (مدیریت جغرافیایی محیط زیست) از این جهت جغرافیا و مدیریت محیط رابطه‌ای نزدیک دارند. انمره

۱۸- جغرافیا زیربنای برنامه‌ریزی‌ها است چون جغرافی‌دانان به پژوهش، تجزیه و تحلیل و تفسیر پدیده‌های مختلف محیط طبیعی سطح زمین، جامعه، پراکندگی و توزیع مکانی فعالیت‌های انسانی، کش‌های جامعه و محیط زیست... می‌پردازند. هم‌چنین آن‌ها با شناخت علمی که نسبت به قوانین محیط طبیعی و جریان‌های اجتماعی دارند می‌توانند راه حل‌های مناسبی جهت سازمان‌دهی مطلوب سرزمین و مدیریت محیط ارایه دهند. ۱/۵. انمره

۱۹- با توجه به وسعت، تنوع جغرافیایی، پراکندگی، توان‌های محیطی و نیروی انسانی متنوع در ایران، پرداختن به آمايش سرزمین امری ضروری است. انمره

۲۰- انسان، فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی او و فضا، عناصر مشترک جغرافیا و آمايش سرزمین را تشکیل می‌دهند که در آن هدف آمايش سرزمین سازمان‌دهی مطلوب فضا به منظور رسیدن به توسعه‌ی پایدار است. انمره